

Tuntosarvi

Suomen Kuurosokeat ry:n järjestö- ja jäsenlehti

3/2023

"Jaapekan" terveiset

Hämähäkit seinällä

Sisältö

Pääkirjoitus.....	3
Mitä sulle kuuluu, Pekka Jaakola?	4
Hämähäkit seinillä: seinäkiipeily.....	7
Kirjeitä kentältä	10
Etsitään kaveria.....	11
Rahastoista myönnettävät avustukset.....	12
Kuurosokeuden maisteriopinnot.....	14
Ilmoitukset.....	18
Uusia työntekijöitä	22
Koskettava kuva	24
Suomen Kuurosokeat ry THL:ssä.....	25
Signmark palkittiin – kunniamaininta Saukkoselle ja Kuurojen kansanopistolle ..	26
Kolumni: Vaikuttamisella on väliä.....	27
Varapuheenjohtaja Sanna Paasonen esittäytyy	28
Puheenjohtajan palsta.....	30

Etukansi: Taru Appelblom harrastamassa seinäkiipeilyä. Kuva: Tanja Huupponen
Takakansi: Mokkaaloja eli porilaisittain masaliisa. Kuva: Suomen Kuurosokeat ry:n kuva-arkisto

Tuntosarvi

49. vuosikerta
ISSN 2490-1695

Julkaisija

Suomen Kuurosokeat ry

Levikki

500

Taitto

Anne Metsäpuro

Päätoimittaja

Anne Metsäpuro
p. 040 753 2026
viestinta@kuurosokeat.fi

Vuosikerran hinta

Vuosikerta 25 euroa. Suomen Kuurosokeat ry:n jäsenille ilmainen. Yhdeksän numeroa vuodessa printtilehtenä, pistekirjoituksella, Daisy-äänilehtenä, sähköisenä Luetus-ohjelmassa ja pdf-näköislehtenä verkossa.

Mainosten hinnat

puoli sivua 140 euroa
2 x 1/2 palstaa 70 euroa
1 palsta 60 euroa
1/2 palstaa 35 euroa
1/4 palsta 20 euroa

Tilaukset ja osoitteenmuutokset

Suomen Kuurosokeat ry,
Insinöörinkatu 10, 33720 Tampere.
s-posti:
osoitteenmuutos@kuurosokeat.fi

Toimiston aukioloaika

ma–pe klo 9.00–15.00

Painopaikka

Viestipaino Oy, Tampere

Toimituksella on oikeus käyttää lehden juttuja yhdistyksen internet-sivuilla
www.kuurosokeat.fi.

Suomen Kuurosokeat ry:n vaaliteesit korostavat eri kommunikaatiotapoja ja apuvälineitä käyttävien kuulonäkövammaisten esteettömyyttä ja yhdenvertaisuutta.

YK:n yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista tuli voimaan Suomessa jo 2016, mutta edelleen sopimuksesta pitää muistuttaa päättäjiä. Viimeksi asiasta on keskusteltu vammaispalvelulain muutosten yhteydessä. Yhdenvertaisuus, osallisuus ja osallistuminen sekä yksilöllisen tarpeen mukaiset, riittävät ja hyvät palvelut pitäisi turvata. Oikeus palveluun määräytyisi tarpeen, ei diagnoosin mukaan.

Esteetön ympäristö mahdollistaa turvallisen elämisen kaikille. Näissä tiloissa liikkuminen on helppoa apuvälineiden avulla, valaistus on hyvä sekä opasteet ovat riittävän selkeitä ja isoja. Myöskään kaikumista ei ole ja saatavilla on induktiosilmukka. Esteettömyys tulee huomioida jo rakennusvaiheessa. Tästä esimerkkinä mainittakoon Kuurosokeiden Toimintakeskuksen VTS Ristontalo, joka sai esteettömyyspalkinnon vuonna 2018.

Digitaaliset palvelut ovat yleistyneet yhteiskunnassamme. Yhdenvertaisuuden näkökulmasta ongelmallista on, että niiden käyttö on useasti hankalaa apuvälineiden käyttäjille. Suurenusohjelmassa voi valita aputoiminnoksi värinvaihtajan, mutta väreillä merkityt kohdat eivät tällöin näy.

Pistenäyttöä käyttävä ei puolestaan näe kuvassa olevaa tietoa vaan se pitää muistaa kirjoittaa auki. Palveluiden saavutettavuuteen tulisikin kiinnittää huomiota.

Tulkkauspalvelu on erittäin tärkeä kuulonäkövammaisille. Viittomakielen tulkki lisää heidän osallisuuttaan ja vuorovaikutustaan muiden ihmisten kanssa. Tulkki toistaa puhetta, kuvailee ympäristöä ja opastaa asiakasta. Kelan kilpailutuksen myötä voi tulla esiin tilanne, ettei asiakas saakaan hänelle pitkään tuntemaansa, luotettua tulkkia. Myös on mahdollista, etteivät vanhempaa kieltä käyttävä asiakas ja nuori tulkki ymmärrä toisiaan. Tämä aiheuttaa väärinymmärryksiä ja turhautumista sekä saattaa siten vaarantaa asioiden hoitamista.

Kuljetuspalvelut mahdollistaa kuurosokealle tasavertaisen osallistumisen esimerkiksi harrastuksiin, kulttuuritapahtumiin tai ystävien tapaamisiin. Kaikki eivät asu sellaisissa paikoissa, joissa liikkuminen yleisillä kulkuvälineillä on helppoa ja turvallista. Liikennevälineen vaihto ei välttämättä onnistu yksin, sillä saapuvan bussin tai junan numeroa ei aina näe. Kuulutuskuuleminen voi olla hyvin hankalaa meluisalla asemalla. Tällöin tarvitaan se toinen ihminen, joka auttaa ja opastaa oikeaan paikkaan.

Anne Metsäpuro, viestinnän asiantuntija/päätoimittaja
Jaakko Evonen, sisällöntuottaja ■

Mitä sulle kuuluu, Pekka Jaakola?

Teksti: Pekan haastattelun perusteella Anne Metsäpuro

Kuvat: Kotikartanon hoitaja Marjaana. Suomen Kuurosokeat ry:n kuva-arkisto

- Jos olis pari viikkoa sitten soittanut, niin olisi ollut aika synkkä tunnelma. Tässä on ollut kaikenlaista sairautta, mutta nyt menee paremmin.

- Asun palvelutalossa, Kotikartanossa, johon kuuluu useampi talo. Asuin nelosessa 20 vuotta. Siellä tunsin muita asukkaitakin. Muutin tähän kolmoseen vuonna 2019. Nelonen oli koti ja tämä kolmonen on asunto. Täällä kolmosessa ei ole yöhoitajaa, joten jos yöllä tarvitsee apua, pitää soittaa. Tässä asuu huonokuntoisiakin ihmisiä, mutta en oikeastaan tunne muita asukkaita. Syön ruokanikin omassa asunnossani. Täällä ei ilmeisesti ole muita näkövammaisia, mutta en tunne näitä muita asukkaita. Saunassa en ole käynyt pariin vuoteen, mutta ei se ole ongelma. Olen viihtynyt ihan hyvin.

- Hankaluuksia on ollut jalkojen vuoksi. Ja koronankin sairastin, lievänä kuitenkin. Oli päivän kuumetta ja sitten yskää. Jouduin makoilemaan eristyksissä terveyskeskuksessa, kun jalan kanssa oli ongelmia samaan aikaan.

- Silloin kun asuin tuolla nelosessa, siellä oli vapaa-ajan toimintaa. Tässä kolmosessa ei juurikaan ole. Joitain muistelutilaisuuksia ja laulu- ja hartaushetkiä on ollut. Niissä olen ollut mukana.

- Elämä kulkee kulkujaan. Seuraan sähköpostikeskusteluja ja välillä vastaankin jotain. Siinähan ne päivät kuuluvat.

- Olen kouluni jo käynyt, joten mahdanko enää oppia mitään uutta? 5-vuotiaana lähdin lastentarhaan ja siitä sokeiden kouluun. Olin kolmessa koulussa. Kävin Helsingissä koulussa vuoden, siitä Kuopiossa viisi vuotta ja Jyväskylässä kolme vuotta. Leppävaarassa olin ammattikoulussa ja valmistuin aikanaan kokoonpanotyöntekijäksi. Muutama vuosi myöhemmin opiskelin harjatyöntekijäksi. Sen jälkeen olin Jyväskylässä kotitalouslinjalla ja opin minä siellä vähän ruokaa laittamaan. Viimeiseksi kävin kuukauden työllisyyskurssin. Näistä kaikista on jo paljon aikaa.

- Nuorempana retkeilin Nivalan näkövammaisten kanssa, kun matkanjohtaja oli hyvä ystäväni. Kierrettiin linja-autolla eri puolella maata. Viime vuosina ei ole pahemmin kierretty.

- Olen menossa Kuulo-Aurikseen kuntoutuskurssille. Vähän jännittää

Pekka Jaakola kotonaan.

uuteen paikkaan meno. Odotan kuntoutukselta, että viikko onnistuisi hyvin ja palaan kotiin virkistyneenä ja kuntoutuneena. Tulkki on mukani koko viikon.

Onko sinulla ollut tulkin saantiongelmia?

-Minä olen saanut tulkkeja ihan hyvin. Joskus tulee tieto, että tulkkia ei ole saanut, mutta (näin) ei ole tapahtunut usein. Sairaalassa kun kävin, niin minulla ei ollut koko aikana tulkkia.

- Henkilökohtainen avustaja käy kaksi kertaa viikossa tai useammin kun

sovitaan. Avustaja tekee esimerkiksi implantin ja kauko-ohjaimen parittamisen, sillä en saa sitä itse tehtyä. Minulla on kaksi vakioavustajaa ollut jo muutaman vuoden.

- Liikuntaa en oikein pysty harrastamaan, paitsi vähän kävelen tässä huoneessa. Ulkona en ole käynyt, kun on liukasta. Kirkkopyhään menin taksilla ja tulimme kirkolta kotiin kävellen. Tai minä istuin pyörätuolissa.

- Liikuntavammaisten kerho on keran kuussa. Juomme kahvit, välillä on luennoitsijoita, askartelua ja juttelen

ihmisten kanssa. Urheilukeskuksessa oli tapaaminen kerran, mutta en ollut mukana. Kuntopyörää pystyisin ehkä käyttämään, mutta ei tänne asuntooni mahdu.

- Kirjoja luen vielä paljon, mutta olen vähän laiskistunut. Asiakasjulkaisuja eli skannattuja kirjoja luen paljon tietokoneella. Lisäksi luen piste- ja Daisy-kirjoja myös. Suosituksia on paljon, sillä tykkään lukea monenlaisia kirjoja. Elämäkerrat, romaanit, dekkarit,

Alistair MacLeanin kirjat ovat hyviä. Navaronen tykit ja Navaronen haukat ovat hyviä ja olen lukenut ne monta kertaa.

- Lehtiä luen jonkun verran. Tuntosarvessa saisi olla enemmän lukijoiden kirjoittamia juttuja. Ihmisistä kertovat jutut ovat kivoja. Näkövammaisten Airut ja Tuntosarvi ovat pisteversioina hyviä. Yksi paksu nide on parempi kuin kaksi ohutta. Pisteet ovat hyvät ja niitä on hyvä lukea.

- Muutamissa etäkoulutuksissa olen ollut mukana viime vuonna. Muistelimme vanhoja asioita. Olen pyytänyt avuksi tulkin tai avustajan.

- En ole kauheasti ollut yhteyksissä muihin kuin "**Juupেকkaan**". Soittelemme puhelimitse. Tietokoneella olen jonkin verran yhteyksissä. Yhteydenpito on vähentynyt. Jyväskylästä olevan henkilön kanssa silloin tällöin soittellaan.

- Tämä puhelimeni on pöytä-GSM ja siinä vastaajavalikko ei toimi oikein. Vastaajaviestien kuuntelu ei oikein toimi.

- Kaikille lukijoille terveisiä ja hyvää talven jatkoa. Ja pistelukijat muistakaa lukea, sillä taito ruostuu, jos sitä ei käytä.

Terveisin Pekka J eli tunnetaan "jaa-Pekkana" kuurosokeiden piirissä. ■

Pekka ratsastamassa 90-luvulla.

Hämähäkit seinillä: seinäkiipeily

Teksti: Taru Appelblom

Kuvat: Tanja Huupponen

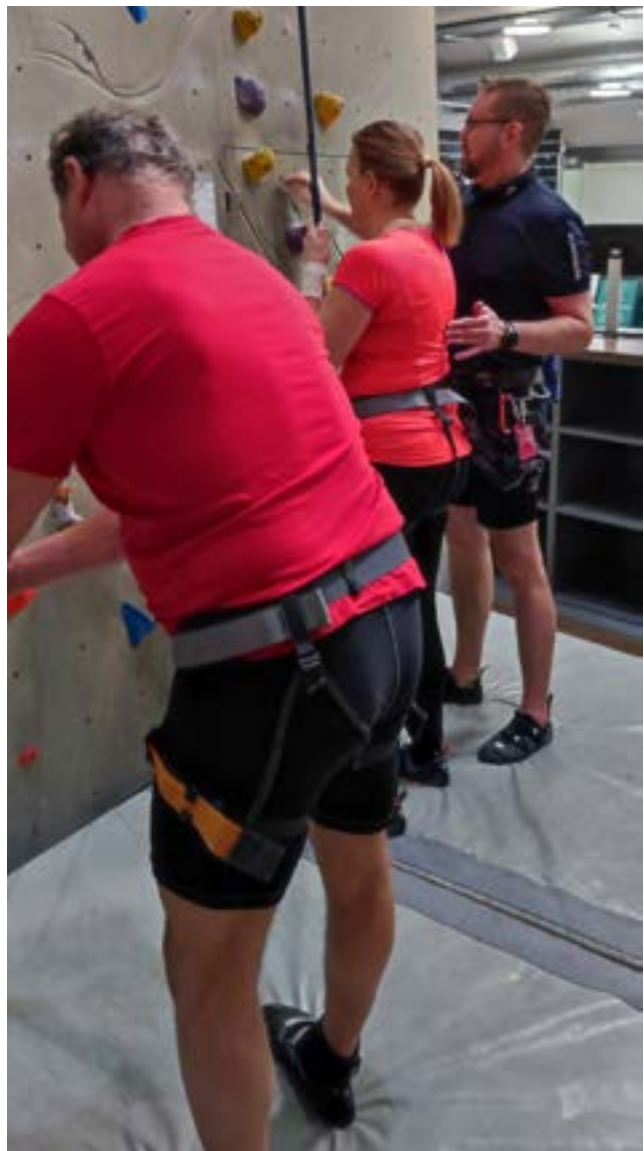
Sujautamme jalkoihin kevyet kumi-pohjaiset, tarranauhalliset kiipeilyken-
gät. Vyötärölle laitetaan jalkojen ali
pujotettavat valjaat, jotka kiristetään
remmeillä. Astumme portin läpi yksi
kerrallaan suureen, 12–14 metriä kor-
keaan halliin, joka vastaa noin viisi-
kerroksisen talon korkeutta. Täällä ih-
miset pääsevät kiipeilemään korkeita
seiniä pitkin jopa 29 metriin asti. Sei-
niin on kiinnitetty erilaisia otteita.

Uteliias lajikokeilu

Seinäkiipeily on kalliokiipeilyn sisä-
urheilu- ja harjoittelumuoto. Lajissa
vaaditaan rohkeutta, voimaa ja kette-
ryyttä. Aloittelijat voivat kiivetä kaikilla
otteilla, mihin vain saa kätensä ja jal-
kansa sijoitettua. Seinään kiinnitety-
jä otteita on erilaisia; on pyöreitä, kul-
mikkaita, viistoja, suuria, pieniä, ohuita
ja paksuja. Otteet ovat myös erivärisiä.
Kun taitoa karttuu, voi kiivetä vaikkapa
tietyn värisiä otteita eli reittejä pitkin.
Turvallisuuden takaamiseksi kiipeili-
jöillä on käytössään valjaat, joiden va-
rassa laskeudutaan alas automaatti-
varmistuslaitteen avulla. Kokoneim-
mat kiipeilevät matalammilla seinillä
ilman valjaita ja köysiä.

Siskoni kanssa oli ollut puhetta, että

voisimme käydä yhdessä kokeilemas-
sa seinäkiipeilyä, mihin hän oli jo tu-
tustunut avomiehensä kanssa. Mi-
nun avomieheni, **Jari Kankkunen**, 60,
oli kokeillut hämähäkin elämää vajaa
15 vuotta sitten. Minulle, 54-vuotiaalle
Tarulle, laji oli vielä vain haaveasteella.
Kunnes siskoni hommasi kiipeilyelä-
myksen meille joululahjan muodossa,
pistettiin puheet teoiksi.

Alkuopastustilanne.

Seinä tuli eteen

Seisoessani korkean seinän edessä matalan patjan päällä, siskoni avomies kiinnitti vaijerin valjaissani olevaan lenkkiin ja ohjeisti kiipeilyyn sekä miten laskeudutaan alas. Otin käsilläni kiinni parista otteesta lattialla seisoen, sitten etsin katseellani ensimmäisen jalansijan ja tämän jälkeen ponnistin itseni ylös toiselle jalansijalle. Valjaat varmistivat, etten pääse putoamaan. Kiipesin ensin vain vähän, sitten kokeilin pudottautumista. Se oli liian matalalta, pudottautuminen onnistuu paremmin korkeammalta.

Taru kiipeää seinällä.

Siispä kiipesin vähän korkeammalle ja kokeilin paremmalla onnella pudottautumista valjaiden varassa. Silloin pidetään käsin kiinni valjaiden etupuolella olevasta vaijerista ja laskeudutaan alas aivan kuin pomppimalla jaloilla seinää vasten.

Tämän jälkeen aloin varsinaisesti kiipeillä. Alhaalla oli vähän hankala löytää jaloille sopivia sijoituspaikkoja, koska siellä ovat myös metalliset valjasvaijereiden varmistusputket, mutta kyllä niillekin sai astua. Seisoessani ensimmäisillä otteilla, katsoin ylöspäin mistä voisin ottaa käsilläni kiinni

Kiipeilyseinä ja sen värilliset otteet. Ihmisiä seinän edessä alhaalla.

seuraavaksi. Kurkotin niitä kohti, katsoin mihin asettaisin toisen jalkani seuraavaksi ja sitten ponnistin sille. Pitäessäni itseäni paikallaan tässä kolmipisteessä, hapuilin vapaalla jalallani sille sopivaa otetta. Kun se löytyi, jatkui taas uusien otteiden etsintä käsille ja jaloille joko katsomalla tai tunnustelemalla. Jos otteet olivat kauempana toisistaan, levittäydyin seinälle kuin hämähäkki. Pari kertaa kurkistin alaspäin; lattialla olevat ihmiset olivat kaukana ja niin kovin pieniä.

Kiipeily päättyy katonrajaan

Kun alkoi vaikuttaa siltä, että enää ei pääse ylemmäs, oli laskeutumisen vuoro. Irrotin käteni seinäotteista yksi

kerrallaan vaihtaessani pitelemään valjasvaijerista molemmin käsin. Tämän jälkeen taivutin ylävartaloani taaksepäin ja annoin valjaiden kuljettaa ihmishämähäkkiä pehmeästi alaspäin, muistaen osuttaa jalkoja kohti seinää pomppimalla.

Ensimmäisen seinän kiipeämisen jälkeen kämmenet tuntuivat olevan kuin tulesa. Kun kiipesin seuraavalla seinällä, alkoivat kämmenet hikoilla ja sain hieroa käsiini magnesiumia. Pidin eri seinien välissä pientä taukoa alhaalla vettä hörppien. Siskon avomies kysyi, haluanko kiivetä vielä lisää – tottahan toki. Seuraavaksi hän ohjasi minut yläosastaan kaltevalle seinälle, jota jaksoin kiivetä yli puolet eli siihen asti, kun seinää oli mielestäni mahdoton edetä. Hiki alkoi kiivetä hattuunkin, joten elämäni hämähäkinä riitti viisi erilaista huimaa seinää. Tämä seinäkiipeily oli taas yksi hieno lisä elämyskokoelmiini – ei se kuulon tai näön vajavaisuus elämyksiä estä. ■

Kirjeitä kentältä

Teksti: Sinikka Suonsyrjä, Tampere

Tietokoneeni on typerä. Se väittää mulla olevan roskapostia. Vaan ei ole. Tarttis saada lisää opetusta. Tässä mietin, että pitäisikö mennä lirikseen kursseille? Siellä voisin tehdä koritöitä. Mulla olisi muutenkin vielä halua työntekemiseen, muttei ole missään minulle sopivaa työpaikkaa. Mua kiinnostaisi myös kokeilla, kuinka kaupasta tilataan ruokaa kotiin. Mää osaan jo lukea ja kirjoittaa sähköpostia.

Nyt käyn omasta halustani uudestaan pistekirjoituskurssia tuolla Tampereen seudun Näkövammaisten kursseilla Kuninkaankadulla. Siellä on selainen kerhohuone ja siellä voi opetella pisteitä. Ja hyvä asia on, että sain viimeinkin tietokoneeseeni pistenäytön. Ja opettelen sen käyttöä siinä samalla kun kerrataan pisteitä. **Susanna Hannu** opettaa meitä.

Mää luin, että alettaisiin myös näkeviä opettamaan pisteisiin, mutta onko kiinnostusta näkevillä opetella pisteitä?

Mutta mää vielä toivoisin, että tänne Tampereellekin tulisi joskus se "klouni-esitys", joka oli alkukuusta tuolla Kangasalla. Olin itsekin kuuntelemassa sitä komeaa esitystä. En voinut kun nauraa vaan. Oli se hauska,

kerrassaan mahtavaa. Olisitte tulleet muutkin mukaan. Kyllä piisaisi kertomista.

Joo ja Porissa oli se Yö-musikaali, sekin oli musiikiltaan ihan kiva. Mutta oli siellä aika härskiä puhettakin. Mää olin kyllä vähäsen ihmeissäni, mutta kyllä mää sen siltikin loppuun saakka kuuntelin.

Mulla oli vasta syntymäpäivä. Ja sain lahjaksi käkikellon, jota olin toivonut. Kello piti netin kautta tilata ja oli se hyvä, että niitä oli vielä. Kelloliikkeissä ei enää ollutkaan myynnissä käkikelloja.

Ja muistatteko niitä tyhjiä c-kasetteja, vieläköhän niitä saa jostain? Kaupoissa en ole semmosia enää nähnyt ollenkaan. Mahtaako niitä enään olla saatavana?

Mun pitäisi nyt löytää ittelleni uusi avustaja tai tukihenkilö. Jos pääsisi käymään sitten jossain ja tarttee hoitoa matkalla. Ja etsin myös uusia kavereita. Mulle saa lähettää viestejä.

Kirjeitä saa laittaa tulemaan osoitteeseen sinikka.suonsyrja@gmail.com

Semmoisin terkuin Sinikka ■

Etsitään kaveria

Teksti ja kuva: Anne Metsäpuro

Etsitään kiltti, hyvästä ruuasta ja matkustamisesta pitävä, mukava kaveri.

Olisi kiva käydä jossain yhdessä, vaikka teatterissa tai taidenäyttelyssä. Tutustuminen lähiseutuun yhdessä olisi mukavaa. Olisi kiva jutella ja syödä hyvää ruokaa yhdessä.

Huumorintajuttomat älkää vaivautuko.

Kaveriksi saat mukavan naisen, joka ei oikein näe eikä kuulekaan, mutta pipuria löytyy! Ja sairauksista ei ruikuteta. Asun Tampereella.

Jos kiinnostuit, lähetä viestiä toimittukseen, joka välittää viestisi minulle. Osoite: viestinta@kuurosokeat.fi ■

Rahastoista myönnettävät avustukset

Avustuksiin on jatkuva haku ja päätökset avustuksista tehdään kerran kuu-kaudessa. Tammikuussa ei tehdä päätöksiä ennen kuin hallitus on päättänyt rahastojen käytöstä.

Avustuksen myöntämisessä huomioidaan sosiaaliset ja taloudelliset seikat. Hakemusten liitteeksi tarvitaan hakijan ja samassa taloudessa asuvan puolison / asuvien vanhempien viimeisin verotuspäätös.

Rahastoista myönnetään avustusta vasta kun muut vaihtoehdot on selvitetty. Avustusta ei pääsääntöisesti myönnetä yhteiskunnan rahoituksen piiriin kuuluviin käyttötarkoituksiin, kuten apuvälineet. Jos hakija kuitenkin pystyy osoittamaan, ettei hän saa yhteiskunnalta avustusta ko. käyttötarkoitukseen, voidaan avustus myöntää.

Avustusten jakamisesta päättävät järjestöpäällikkö **Taru Kaaja** ja talous- ja hallintopäällikkö **Janika Lanne** yhdessä, ellei muuta ole ilmoitettu.

1. Tolvasen yleistestamentti

Myönnettävä määrä on enintään 6 000 euroa

Avustusta voidaan myöntää enintään 350 euroa hakemusta kohden ja avustuksella ei voi kattaa koko hankintaa.

Avustuskohteita voivat olla esimerkiksi kodinkoneet, tietokoneet, puhelimet ja niiden korjaus, tilapäinen rahantarve sairauden, työn puutteen tai muun syyn takia.

2. Vilkki-rahasto

Rahaston käytöstä päättää hallitus.

3. Säilän yleistestamentti

Avustusta voidaan myöntää kuurosokeiden kansainvälisiin tapahtumiin sekä konferensseihin osallistumiseen ja opiskeluun ulkomailla. Avustusta myönnetään enintään 350 euroa/henkilö/vuosi.

4. Sirenin yleistestamentti

Määrä on enintään 10 000 euroa.

Avustusta voidaan myöntää kuurosokeille suunnattujen leirien ja valtakunnallisten virkistystapahtumien järjestämiseen sekä liikunta- ja nuorisotoimintaan. Lisäksi tuetaan SM- ja kansainvälisiin kisoihin osallistuvien kuurosokeiden urheilijoiden kohtuullisia kustannuksia. Rahastosta ei tueta oman yhdistyksen järjestämiä kisoja. Hakijan tulee selvittää muutkin rahoitusvaihtoehdot ja matkakuluissa on aina omavastuu 20 euroa.

5. Heilän testamentti kuurosokeiden toimeentulon auttamiseen

Määrä on enintään 6 000 euroa vuodessa. Avustusta voidaan pääsääntöisesti myöntää enintään 400 euroa hakemusta kohden.

Avustuksia voidaan myöntää pienituloisille erilaisiin hankintoihin ja esimerkiksi harrastuksiin, vapaa-ajan toimintaan tai matkoihin.

6. Sigrid Hakalan muistorahasto

Määrä on enintään 2 000 euroa.

Testamentti määrää varat käytettäväksi kuulonäkövammaisten lasten ja nuorten hyväksi.

7. Testamentti Tampereen seudun kuurosokeille

Testamenttia käytetään Tampereen seudun kuurosokeiden kurssi- ja vapaa-ajan toimintaan.

8. Tuettu laitehankinta

Tukea myönnetään enintään 400 euroa kerran neljässä vuodessa per asiakas.

9. Martti Kempin rahasto kuurosokeiden koulutukseen ja opetukseen

Rahastosta tuetaan elinikäistä oppimista. Opiskelukuluissa tuetaan kaiken ikäisiä kuurosokeita/kuulonäkövammaisia oppilaitoksesta ja koulutuksesta riippumatta. Apurahojen hakuaika on kaksi kertaa vuodessa 1.3. ja 30.9. mennessä.

Vuosittain jaetaan tutkinnon valmistumisesta stipendejä kuurosokeille opiskelijoille. Avustuspäätöksiä tehdään keskimäärin kerran kuukaudessa.

Kuurosokeita tuetaan esimerkiksi kansalais- ja työväenopistojen koulutuspaikkojen osallistumismaksuisissa koulutustahoista/-paikoista riippumatta. Tukihakemukset käsitellään keskimäärin kerran kuukaudessa.

Lisäksi rahastosta tuetaan kerhotoimintaa jäsenmäärän mukaan sekä opintopiiritoimintaa eri paikkakunnilla.

Lisätietoja rahastohakemuksista löytyy Suomen Kuurosokeat ry:n nettisivuilta sekä:

Taru Kaaja

taru.kaaja@kuurosokeat.fi

puh. 040 183 1618 ■

Kuurosokeuden maisteriopinnot

Teksti ja kuvat: Riitta Lahtinen ja Marja Cantell

Alankomaissa järjestetään kuurosokeuden maisteriopintoja Groningenin yliopistossa. Haastatteluuni vastasi ohjelman koordinaattori, tohtori **Marja Cantell**.

Maisteriopinnot alkoivat vuonna 2016. Mistä idea sai alkunsa?

-Professori **Marleen Janssen** on Groningenin yliopiston kuurosokeusalan maisteriopintojen kehittäjä. Janssen opiskeli erityispedagogiikkaa Utrechtissa ja työskenteli pitkään Alankomaiden ainoassa kuurosokeain instituutissa, Kentalis-Rafaëlissa (Sint-Michielsgestel). Janssenin mukaan hänen kokemuksensa oli, että Alankomaissa tietämyksen puutteen vuoksi monia kuurosokeita kohdellaan virheellisesti ikään kuin he olisivat kullek ja näkeviä. Tämä johtaa usein vakaviin tunne- ja käyttäytymisongelmiin.

-Vuonna 2003 Marleen Janssen väitteli aiheesta harmoninen vuorovaikutus kuurosokeiden kanssa (Radboudin yliopisto, Nijmegen). Vuodesta 2007 lähtien Janssenilla oli professuurinsa kehittämisessä tärkeinä yhteistyökumppaneina Koninklijke Kentalis ja Bartimeus-säätiö. Professuuri toteutui lopulta Groningenin yliopistossa,

ensimmäisenä maailmassa erikoisalanään 'kommunikaatio synnyntäisessä ja varhaisessa kuurosokeudessa'.

-Koska kuurosokeuden parissa ja tutkimuskentällä työskenteleviä on vain rajallisesti, Marleen koki, että kansainvälinen yhteistyö on ensisijaisen tärkeää. Jotta sekä kuurosokeuden parissa työskentelevien kehittämiä käytäntöjä voidaan tutkia ja tutkimusta puolestaan soveltaa käytäntöön, tarvitaan aktiivista tiedon jakamista, ja tämä visio oli motivaationa

Kuva 1: Russ Palmer ja Marja Cantell syyskuussa 2022 Groningenissa.

maisteriopintojen kehittämisessä. Janssenin professuurin aikana avattiin myös Groningenin yliopiston (aisitivammaisuuteen liittyvä) tutkimuskeskus (englanniksi Research Centre on Profound and Multiple Disabilities of the University of Groningen). Nykyinen professori on tohtori **Saskia Damen**.

Maisteriopinnot ovat kaikille avoimet. Eli kurssille haetaan, onko mitään lähtötasovaatimusta?

-Lähtötasovaatimuksena on kandidaatin tutkinto esimerkiksi seuraavilla aloilla: pedagogiikka, kasvatustiede, yhteiskuntatieteet tai vastaava soveltuva kandidaatin tutkinto (kuten erityiskasvatus, sosionomi, nuoriso-, ja yhteisöohjaaja, toiminta- & fysioterapia). Toisena vaatimuksena on riittävä sekä englannin kielen että metodologian tuntemus, jota voi täydentää lisäkurssilla. Hakuaikaa on kevätlukukaudelle, tänä vuonna 1. kesäkuuta 2023 asti.

Mistä maista opiskelijat ovat? Onko suomalaisia opiskelijoita ollut?

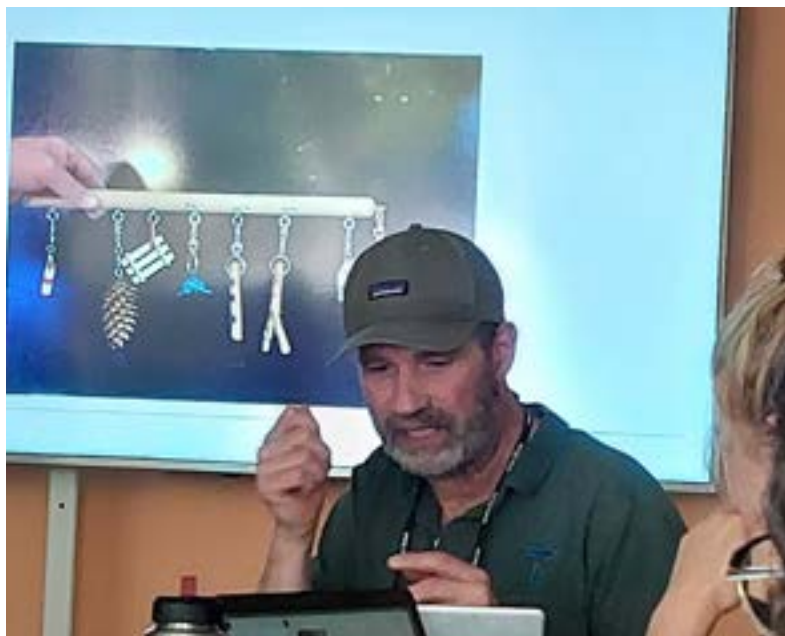
-Opiskelijoita on ollut kaikilta mantereilta, tälläkin hetkellä Euroopasta ja Australiasta asti. Myös Pohjoismaista on vuosittain mukana opiskelijoita, erityisesti Norjasta, Ruotsista ja Tanskasta. Suomesta tiedän ainakin olleen yhden opiskelijan. Koska maisteriopintojen ryhmäkoko on suhteellisen pieni, noin 10 opiskelijaa per vuosi, opiskeluilmapiiri on avoin ja läheinen

sekä suhteessa opiskelijakollegoihin että opettajiin.

Kuinka kauan opinnot kestävät ja mitkä ovat kustannukset? Kerro hieman oppisisällöistä.

-Maisteriohjelma kestää syyskuusta elokuuhun, eli 12 kuukautta täyspäiväisenä opiskelijana (60 EC opintoviikkoa). Opintokokonaisuuteen kuuluu neljä kurssia (4 x 5 EC) sekä kuurosokeuteen liittyvä tutkimusprojekti (20 EC) ja käytännön harjoittelu (20 EC).

-Opintovuosi alkaa syyskuussa intensiiviopetusjaksolla Groningenissa, Hollannin toiseksi vanhimmalla yliopistolla. Neljän viikon aikana opettajina on kokeneita alan ekspertejä ympäri maailmaa, kuten

Kuurosokeuden maisteriohjelman vierailuopettaja Norjasta, Dr. Joe Gibson yhdessä maisteriopiskelijoiden kanssa luennolla.

suomalais-englantilaiset **Riitta Lah-
tinen** ja **Russ Palmer**, sekä **Paul Hart**
Skotlannista ja **Joe Gibson** Norjas-
ta. Intensiivijakso mahdollistaa sen,
että opiskelijat tutustuvat ei vain huip-
puopettajiin, mutta myös toisiinsa ja
Groningenin kaupunkiin. Jakson jäl-
keen opiskelijat palaavat kotimaahan-
sa, jossa tehdään harjoittelu ja loput
opinnot etänä.

-On myös mahdollista tehdä opinnot
kahden lukuvuoden aikana, esimer-
kiksi jakamalla sisällöt niin että kum-
panakin vuonna osallistuu kahdelle
kurssille sekä sen lisäksi ensimmäi-
senä vuonna harjoitteluun (20 EC) ja
toisena vuonna tutkimusprojektiin (20
EC). Ohjelman vahvuutena on se, että
sekä käytännön harjoittelun että tut-
kimusprojektin aikana saa ohjausta
kahdelta alan ammattilaiselta.

***Kuurosokeuden maisteriohjelman vierailuo-
pettaja Norjasta, Dr. Jude Nicholas yhdessä
maisteriopiskelijoiden kanssa luennolla.***

-Opiskelu Alankomaissa on euroop-
palaisille (EU) opiskelijoille saman-
hintaista kuin hollantilaisille: 2314 €
(täysaikainen 2023–24). Huomaa, että
ulkomailla suoritettaviin maisteriopin-
toihin voi saada opintotukea Suomes-
ta.

Opintojen osana opiskelijat tekevät
maisteriopintoihin liittyvän opinnäyte-
työn. Ovatko ne saatavilla / luettavis-
sa jostain?

-Maisteriopintojen opinnäytetöitä
on digitaalisesti ja yleisesti saatavilla
vasta viime vuosina.

Marja, olet syntynyt Turussa. Kuinka
päädyit Groningeniin? Mikä on sinun
oma tutkimusalueesi?

-Kyllä, olen alun perin turkulainen,
mutta itse asiassa pisimpään asuin
Jyväskylässä, jossa kävin koulut ja
opiskelin psykologiksi. Jatkoin opin-
tojani Lancasterin yliopistolla Poh-
jois-Englannissa ja väittelin lasten/
nuorten motorisista oppimisvaikeuk-
sista vuonna 1998. Tutkimukseni poh-
jautui neuropsykologian professori
Timo Ahosen väitösaineistoon ja kir-
joitimme aiheesta pari artikkeliakin
yhdessä.

Olen pienestä pitäen ollut liikunnalli-
nen, kokeillut kaikkia mahdollisia lii-
kuntamuotoja uimahypyistä tans-
siin, joogaan ja hiihtoon, marato-
nejakin olen juossut. Kehonkieli ja
ei-kielellinen ilmaisu ovat aina kiin-
nostanut minua ja löysinkin 90-luvulla

Russ Palmer (keskellä) opettamassa opiskelijoita.

itseni Lontoosta tanssi- ja liiketerapian opinnoista. Yhtenä harjoittelupaikanani oli sokeiden koulu; erittäin mieleenpainuva kokemus nuorten ryhmän luottamuksen kehittämisestä kehollisen kommunikaation kautta.

-Työni on sittemmin vienyt minut mieheni ja tyttäreni kanssa ympäri maailmaa. Olen työskennellyt lasten, nuorten ja perheiden parissa Australiassa, Kanadassa ja Alankomaissa. Olen ollut vuodesta 2012 lähtien Groningenin yliopistolla apulaisprofessorina erityis- ja inklusiopedagogiikan laitoksella. Lisäksi olen kouluttajana tanssiliike- ja musiikkiterapeuttien maisteriohjelmassa Rotterdamsissa (englanniksi Codarts University of the Arts). Tutkimukseni on poikkitieteellistä, ja yksilön motorinen kehitys,

**university of
groningen**

Groningenin yliopiston logo.

minäkuva ja kehollisuus ovat sen keskiössä. Groningenin yliopiston kuurossokeusalan maisteriohjelmassa aloitin ensin opettajana, tutkimusprojektien ohjaajana ja syksystä 2022 lähtien olen työskennellyt ohjelman koordinaattorina.

- Minuun saa mielellään ottaa yhteyttä sähköpostilla, jos haluaa tietää enemmän! Osoite: m.h.cantell@rug.nl ■

Kuurosokeiden kerhot

Satakunta

Kerhon ulkoilupäivä 8.3. kello 11—15 Salomonkalliolla, Nakkilassa. Osoite Suomalaisentie 71.

Kerhon tapaaminen 12.4. klo 12—15 Satakunnan Näkövammaisten toimintakeskuksessa. Osoite: Otavankatu 4C 49, Pori.

Keskustellaan kommunikaatioasioista. Vieraina kommunikaatiopäällikkö Riitta Lahtinen ja kommunikaatioyöntekijä Sanna Nuutinen Suomen Kuurosokeat ry:stä. Tietoa kommunikaatiopalveluiden toiminnasta, tutustumista esimerkiksi sairaalareppuun.

Tervetuloa! Terveisin Saini.

Tampere

Kerho kokoontuu tiistaina 28.3., klo 13.00—15.30 VTS Ristontalon Monitoimitilassa. Osoite: Valtaraitti 9 Tampere.

Kerhoon tulee vieraaksi Outi Ahonen. Aiheena: "Mitä kuuluu Suomen Kuurojen historiaseuralle?" Tervetuloa kuulemaan kuurojen historiasta ja keskustelemaan!

Kahvi ja pullat saatavilla kioskitomakustanteisesti. Paikalla ei ole

yleistulkkia, tilaa tarvittaessa oma tulkki.

Ilmoittautumiset 27.3. mennessä Ismo Ahtiaiselle: ahtiainen.ismo@gmail.com tai tekstiviestit 050 522 3181.

Turku

Kerho kokoontuu torstaina 30.3. klo 12—15 Varsinais-Suomen Näkövammaiset ry:n kerhotilassa Osoite Läntinen Pitkätie 37, 2. kerros, Turku.

Vieraana Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän vammaistyön diakonissa Tanja Rantapere. Hän kertoo mm. vammaistyöryhmän toiminnasta sekä työryhmän järjestämisestä tapahtumista. Hengellisyyden lisäksi on tarjolla hyvin mukavaa ja monipuolista toimintaa.

Olet tervetullut kuulemaan mitä kaikkea on tarjolla mm. leiritoiminnan lisäksi.

Paikalla ei ole yleistulkkia, tilaa tarvittaessa oma tulkki.

Ilmoittautumiset viimeistään 29.3. Marita Vainiolle: puhelin/ tekstiviestit: 040 513 8817 tai sähköposti: vainmari@gmail.com

Uudenmaan kerho

Kerho kokoontuu seuraavan kerran keskiviikkona 1.3. klo 13–16. Helsingin Kuuloyhdistyksen Helkan Tupa.

Osoite Haagan Urheilutie 12, Helsinki. Parhaiten paikalle pääset lähijunalla Huopalahden asemalle, josta on lyhyt kävely matka perille.

Johanna Lajunen Kuurojen Palvelusäätiöstä tulee kertomaan muisti- ja aivoterveystä. Sinulla on mahdollisuus esittää kysymyksiä luennon aikana, joten nyt kannattaa tulla mukaan kuuntelemaan ja keskustelemaan. Samalla voit tutustua kerhomme käytössä oleviin tiloihin.

Ei yleistulkkausta, tilaa tarvittaessa oma tulkki.

Tarjolla on kahvia ja teetä sekä pientä purtavaa. Varaa 1 euro käteistä mukaan

Ilmoittaudu mukaan tarjoilujen vuoksi viimeistään 25.2. mennessä: puhelin/ tekstiviestit 040 757 5179 tai sähköposti: martti.avila@kolumbus.fi

Kuurosokeat Keilailijat

Kerho järjestää keilaleirin 23.-26.5.

Paikka: Kuortaneen Urheiluopisto, Opistotie 1, Kuortane

Vetäjä: Esko Jäntti

Valmentaja: Piritta Kantola

Huom! Leirille mahtuu mukaan 12 keilaajaa.

Hinta: Täysihoito 2hh 228,45 e ja 1 hh 293,25 e. Hinta sisältää

majoituksen, ruokailut, keilailun ja valmennuksen sekä yhteiskuljetuksen Seinäjoki - Kuortane - Seinäjoki. Maksut maksetaan Kuortaneen Urheiluopistolle saapumisen yhteydessä.

Sitovat ilmoittautumiset pe 28.4. mennessä: ejantti@icloud.com
Ilmoita myös ruoka-aineallergiat ja osallistutko yhteiskuljetukseen.

Kerhon vuosikokous pidetään leirin yhteydessä.

Ohjelma nähtävillä yhdistyksen verkkosivuilla kuurosokeat.fi

Lisätiedot: ejantti@icloud.com tai 0400 646 436

Vaelluskerho Jutaajat

Sinustako jutaajien vetäjäksi?

Yli 20 vuotta pyörinyt valtakunnallinen vaelluskerho Jutaajat etsii uutta kerhonvetäjää, joka on kiinnostunut ottamaan vetovastuun ja järjestämään Pyhä-Luoston leirin joskus syyskuun lopussa. Tai vaihtoehtoisesti kerhotyöryhmään mahtuu 2-3 uutta jäsentä. Tehtävänjako sovitaan jäsenten kesken.

Kerho pitää sääntömääräisen vuosikokouksen Jutaajien sähköpostialueella 6.3. alkaen, jolloin valitaan kerhon toimihenkilöt ja vuoden 2024 leiripaikka. Tarvittaessa vuosikokouksessa voi tehdä myös kerhon sääntömuutokset. Esimerkiksi jatkossa vuosikokous olisi

Ilmoitukset

etänä Teamsin tai Zoomin kautta.

Jos olet kiinnostunut kerhonvetäjän tai kerhotyöryhmän jäsenen tehtävistä, laita viestiä 1.3. mennessä Merja Vähämaalle 045 135 8832 tai Sanna Paasoselle 045 677 8244.

Tapautumia

Kommunikaation olohuone: Koskettava taide 1/2

Ajankohta: keskiviikko 22.3. klo 14—16

Taidelajeja on monenlaisia ja nyt 2-osaisessa aiheessa "Koskettava taide" jutellaan siitä, mitä taide merkitsee meille kuurosokeana. Vieraina Pirkko Pölönen, joka maalaa itse ja nauttii monenlaisesta taiteesta. Jutellaan, vaihdetaan ajatuksia ja kokemuksia rennossa tunnelmassa. Osallistua voivat kaikki aiheesta kiinnostuneet Teams-etäyhteydellä tai tulemalla Helsingin aluetoimistolle. Osoite Iiris-keskus, Marjaniementie 74, 4.kerros. Ei yleistulkkausta. Linkki lähetetään ilmoittautuneille tapahtumapäivän aamuna tai edeltävänä päivänä.

Ilmoittautuminen 17.3. mennessä: sanna.nuutinen@kuurosokeat.fi tai

tekstiviesti 044 738 0191.

Mitä tulee tietää tulkkaukspalvelusta?

Aika ja paikka: tiistai 17.4. klo 13.30–15 Teams -etäyhteydellä

Mitä ovat tulkkauksprofiili ja tulkkilista? Kuinka eri roolit toimivat tulkkauksilanteissa? Tule mukaan keskusteluun ja vaihtamaan kokemuksia. Esimerkkilanteissa ei käytetä kenenkään tietoja, vaan puhumme yleisellä tasolla. Koska tulkkauksilanteet vaihtelevat paljon, on hyvä muistaa muutama nyrkkisääntö. Avoin kaikille kiinnostuneille, ammattilaisille ja tulkkaukspalvelua käyttäville. Lähetämme ilmoittautuneille linkin. Ei yleistulkkausta.

Ilmoittautuminen 6.4. mennessä: sanna.nuutinen@kuurosokeat.fi tai marianne.ojanen@kuurosokeat.fi

Terveisin, Sanna Nuutinen, kommunikaatiotyöntekijä.

ICT-koulutus

ICT-koulutusviikko Kuurosokeiden Toimintakeskuksella

Viikon aiheena on "Käsitellään kuvia".

Ajankohta: 20. – 24.3. (Viikko 12). Viikko soveltuu sekä viittomakielisille että puheella kommunikoiville hiiren

käyttäjille, viittomakielisillä oppilail-
la on oltava oma tulkki. Tutustum-
me valokuvaukseen, otamme valoku-
via sekä käsittelemme kuvia Paint.net
-ohjelmalla. Voit tuoda mukaasi oman
digikamerasi tai ottaa valokuvia omal-
la kännykällä.

Ilmoittaudu mukaan 3.3. mennessä
osoitteeseen: [ict-koulutus@kuuroso-
keat.fi](mailto:ict-koulutus@kuurosokeat.fi)

ICT-koulutus korvaa oppilaille matkat
yleisillä kulkuneuvoilla kotoa Toimin-
takeskukselle ja takaisin. Opetus, ma-
joitus ja ruokailut ovat oppilaille mak-
suttomia. Tervetuloa mukaan!

Kurssit

Mielen ja kehon hyvinvointikurssi senioreille

Ajankohta: tiistai-perjantai 18.—21.4.

Paikka: Kylpylähotelli Katinkulta, Vuok-
katti

Kohderyhmä: Yli 65-vuotiaat kuuroso-
keat ja kuulonäkövammaiset henkilöt

Tavoite: Kurssilla kannustetaan ja oh-
jataan huolehtimaan omasta hyvin-
voinnista kokonaisvaltaisesti. Ver-
taisryhmässä pohditaan muistin ja ih-
missuhteiden vaikutusta elämään, ja
kuinka saada arkeen uutta sisältöä.
Ikäihmisille tarkoitettuja palveluja ja
apuvälineitä käydään myös läpi.

Hakeminen: torstaihin 16.3. mennessä.

Kaikilla aisteilla

Ajankohta: maanantai–perjantai 22.—
26.5.

Paikka: Kuurosokeiden Toimintakes-
kus, Tampere

Kohderyhmä: Aikuiset kuulonäkövam-
maiset ja kuurosokeat

Tavoite ja sisältö: Omia aisteja opitaan
hyödyntämään kokonaisvaltaisesti
arjen eri toiminnoissa. Kurssilla har-
joitellaan muun muassa käsillä hah-
mottamista, maku- ja hajuaistin hyö-
dyntämistä sekä apuvälineiden käyt-
tämistä esimerkiksi liikkussa.

Hakeminen: torstaihin 20.4. mennessä.

Kursseille haetaan sähköisellä
tai paperisella hakemuksella. Lo-
makkeet löytyvät Suomen Kuu-
rosokeat ry:n kotisivuilta. Lisä-
tietoja: kurssisuunnittelija Sanna
Säämäki, puhelin 044 491 64 95,
sanna.saamaki@kuurosokeat.fi ■

Seuraava Tuntosarvi ilmestyy hel-
mikuussa viikolla 14. Aineisto pyy-
detään toimittamaan toimitukseen
15.3.2023 mennessä.

Uusia työntekijöitä

Anne Isokuortti

Hei kaikki!

Onpa kiva saada tervehtiä teitä kaikkia lukijoita, joita pääsen tavalla tai toisella palvelemaan Suomen Kuurosokeat ry:n johdon sihteerinä. Olen **Anne "Ammi" Isokuortti**. Avasin keskustuimiston oven uudessa tehtävässäni ensimmäisen kerran 6.2. ja työskentelen siellä pääsääntöisesti maanantaista keskiviikkoon. Loppuviikon vietän toistaiseksi Hyvinkään seurakunnan palvelusihteerinä sekä kotona **Osmo**-mieheni ja pikimustan **Nero**-kissan kanssa. Me olemme saaneet kokea jo monia maita ja mantuja ja haluaisimme lopulta asettua Tampereelle. Perimme sieltä vuonna 2017 jo asunnonkin. Muuttosuunnitelmasa tämä uusi työni on ensimmäinen askel. Olemme mieheni kanssa kielenkääntäjiä. Minä vain olen enimmäkseen pyörinyt firmojen sihteerinä.

Uudessa tehtävässäni iloitsen mahdollisuudesta tutustua kuurosokeiden ja kuulonäkövammaisten elämään ja järjestöön. Haluan olla yksilöllisesti kohtaamassa teitä, kuten järjestöme kotisivujen ensimmäinen viesti on. Oppisin mielelläni viittomakieltä ja muita minulle vielä uusia tapoja kommunikoida kanssanne.

Kun työntekijän aloituspakettiin keran kuuluu tämä palstatila, esitän teille

toiveen. Koska minut on palkattu palvelemaan järjestöä ja siten teitä kaikkia ja koska olen alkuun täysi ummikko, pyydän: ottakaa minut porukkaan ja opettakaa talon tavoille. Lainaan afrikkalaista viisautta, joka sanoo, että lapsen kasvattamiseen tarvitaan koko kylä. Toiveeseeni muokattuna: työntekijän sitouttamiseen tarvitaan koko järjestö.

Ollaan yhteyksissä!

Ammi

Anne "Ammi" Isokuortti.

Marina Vanninen

1. Kuka olet ja mitä teet?

Olen **Marina Vanninen**, seitsemänvuotiaan pojan äiti Ylöjärveltä. Tuulin taloon palkanlaskijatehtäviin. Olen työskennellyt palkka-/taloushallinnon alalla melkein keskeytyksettä vuodesta 2010. Vapaa-ajalla viihdyn luonnossa. Myös tanssiminen tuo huomattavasti lisää energiaa elämääni.

2. Pituus ja kengännumero?

Pituutta löytyy reilut 162 cm, tossujen koko on 37.

3. Parasta yhdistyksessä?

Kivaa, että varsinaisen työtehtäväni lisäksi voin olla mukana tällaisessa erittäin tärkeässä yhteiskuntatoiminnassa; sen kautta löytyy omallekin työlle syvällisempi merkitys. Erinomaiset työkaverit lisäävät tuntuvasti motivaatiota ja iloa työarjessa!

4. Minkä hankinnan tekisit yhdistyksessä, jos sinulla olisi valta ja paljon rahaa?

Jos olisi valta päättää asioista kuurosokeiden hyväksi, panostaisin syrjäytymisen ennaltaehkäisyyn järjestämällä yhteisiä elämystuokioita sekä taiteen parissa että käyttäen eläinten terapeuttisia vaikutuksia. ■

Marina Vanninen.

Koskettava kuva

Teksti: Sanna Nuutinen
Kuva: Tero Kokko

Kommunikaation Olohuoneen vuoden ensimmäinen hybriditapahtuma järjestettiin 25.1.2023 liriksessä. Vieraaksi olin kutsunut valokuvataiteilijan **Tero Kokon**, jonka uusin teos on nimeltään Koskettava kuva. Hän on tietävästi Suomen ensimmäisiä näkövammaisia valokuvataiteilijoita, joka on koskaan saanut Finnfoton apurahan työlleen. Taitelija itse kuvaillee kuvavalintojaan: - Luonnossa kulkiessa, kun saan vahvan intuitiivisen

tunteen kohteesta, silloin on pysähtyttävä kuvaamaan.

Tero Kokon Koskettava kuva -näyttelystä tuotettiin myös kirja, jonka sivuilla on osa näyttelyssäkin olleista kuvista. Näyttely itsessään järjestettiin 1.-30.11.2022 liriksessä. Siellä oli esillä mm. kuvia, jotka oli printattu kuohupaperille ja niitä pystyi siten käsin tunnustellen tutkimaan. Koskettava kuva on tehty myös valokuvakirja A4-kokoisena ja täysin vastaava kohokirjana A3. Kohokirjassa on sekä tavallinen kuva että samasta kuvasta tehty kohokuva. Kaikista kuvista on

Mustavalkoisessa kuvassa koskettava kuva -valokuvakirjan kannet ja vierellä kuva taiteilijasta pöydän äärellä. Tero Kokko hymyilee ja pitelee käsissään valokuvakirjaa.

mukana myös kuvailut kirjoitettuna tekstinä ja pisteillä.

Miten valitset kuvat näyttelyyn?

-Näyttelyä kootessa yhteisöllisyys korostuu. Saan muilta taiteilijoilta, valokuvaajilta ja ystäviltä arvioita sekä tukea. Kriteerit muuttuvat, kun valokuvia valitaan näyttelyyn. Tärkeintä on, että kuvista löytyy yhtenäinen viesti, Tero kertoo kuulijoille.

Hänellä on yhteyksiä moniin eri valokuvausryhmiin ja taiteilijoihin, joiden kanssa tehdään yhteistyötä. Näistä mainittakoon valokuvausryhmä Monikko ja hän käynyt paljon kuvataiteilija **Anni Hanén** kursseilla kehittämässä osaamistaan.

Kokon omilta kotisivuilta löytyy runsaasti kuvia ja lisätietoja myös

aiemmista teoksista. Sieltä mainittakoon seuraava teksti: "Näkövammaisen Tero Kokko haastaa kuvien katsojat aistimaan, havaitsemaan, tuntemaan ja koskettamaan. Hänen kuviensa sisältöä kannattaa kuoria kerros kerrokselta kuin sipulia."

-Valokuvaus on minulle keino ilmaista itseäni. Toisaalta kamera on myös apuvälineeni, jolla näen kauas ja pienet asiat.", Tero tiivistää. Hän on aiemmalta ammatiltaan edustuskokki ja viimeiset 30 vuotta hän on pyörittänyt atk-alan yritystään nimeltä Kokko-Kokki Oy. Taiteellisuus on hänellä ollut verissä lapsesta lähtien. Kansakoulusta valmistuessaan hänellä olisi ollut opettajan mielestä mahdollisuuksia hakea myös Ateneumiin opiskelemaan. Taide voi toisille olla työtä, mutta toisille terapeutin ja iloa tuova harrastus. ■

Suomen Kuurosokeat ry THL:ssä

**Teksti: Kommunikaatiopäällikkö
Riitta Lahtinen**

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos THL kutsui Suomen Kuurosokeat ry:n kommunikaatiopalvelut esittelemään sairaalareppua työntekijöillensä.

Erytistiveena oli kertoa sairaalahapitiisien käytöstä erilaisten potilaiden kanssa.

Minä ja kommunikaatiotyöntekijä **Sanna Nuutinen** kerroimme

kuulonäkövammaisen ja kuurosokean kohtaamiseen liittyvistä asioista 14 innokkaalle kuulijalle.

Kiitos sinulle erikoissuunnittelija **Marika Kangas-Aroma** Hyvinvointivaltion tutkimus ja uudistamisen tiimistä, kun kutsuit, järjestit tilaisuuden ja aloitit yhteistyön kanssamme. Marika oli kuuntelemassa luentoamme viime syksyn Pohjoismaisen hyvinvointikeskuksen NVC:n järjestämässä kuurosokeiden konferenssissa Tampereella. ■

Signmark palkittiin – kunniamaininta Saukkoselle ja Kuurojen kansanopistolle

Marko Vuoriheimo eli Signmark.

Kuurojen Liitto on myöntänyt Vuoden viittomakieliteko 2022 -tunnustus-palkinnon räppäri **Signmarkille (Marko Vuoriheimo)**. Hän oli mukana viime vuonna Tanssii tähtien kanssa -ohjelmassa ensimmäisenä kuurona kilpailijana.

Kuurojenpappi **Marja Saukkonen** sai kunniamaininnan. Palkintoa perusteltiin hänen työllään sosiaalisessa mediassa ja viittomakielisistä hengellisistä keskusteluista.

Erytismaininta myönnettiin myös Kuurojen kansanopistolle. Perusteena oli ukrainalaisten kuurojen pakolaisten auttaminen kotiutumaan Suomeen.

Viittomakielen päivää vietettiin 12. helmikuuta.

Lähde Kuurojen Liiton kotisivut. Sivuilta löytyy myös Signmarkin haastattelu viittomakielellä. ■

Kolumni: Vaikuttamisella on väliä

Wikipediassa todetaan näin: "Vaikuttaminen on viestintää, jonka tavoitteena on muuttaa viestin kohteena olevan henkilön tai ihmisryhmän käsityksiä jostakin asiasta tai ilmiöstä."

Oletko miettinyt, miten sinä vaikutat?

Itse mietin sitä ja ensin tulivat mieleeni kokoukset. Kun kerron kokouksessa oman näkemykseni jostakin käsiteltävästä asiasta niin silloin minä vaikutan asian käsittelyyn. Mielipiteeni voi silloin olla erilainen tai samanlainen kuin muilla kokousedustajilla, mutta se voi joka tapauksessa vaikuttaa päätöksentekoon.

Yksi tärkeimmistä vaikuttamiskeinoista yhdistyksessä on valita yhdistyksen hallituksen jäsenet ja puheenjohtajat. Valittujen henkilöiden on otettava selvää asioista ja yritettävä ymmärtää, mikä on yhdistyksen parhaaksi. Jokainen hallituksen jäsen on vastuullisesti vaikuttamassa yhdistyksen talouteen ja toimintaan.

Jos kukaan ei olisi mukana yhdistyksen toiminnoissa, vaikuttaisimme siihen, että yhdistystä ei tarvittaisi. Kuka sitten pitäisi meidän puoliamme, kun uusia lakeja säädetään tai esteettömyyttä, saavutettavuutta, kuljetuspalveluja sekä tulkkauspalveluja kehitetään?

Vaikka yhdistys on aika pieni, olemme vaikuttamassa todella suuriin asioihin määrätietoisella työllä ja kokemus-asiiantuntijuudellamme.

Jos käymme kerhoissa, vaikutamme siihen, että yhdistyksen kannattaa pitää yllä ja tukea kerhotoimintaa. Kun käymme ostoksilla, vaikutamme ostoskäyttäytymiseen ja kauppiat saavat tietoa siitä, mitkä tuotteet menevät kaupaksi.

Entäpä silloin kun keskustelemme toistemme kanssa? Minusta sekin on vaikuttamista. Kun kerromme toisillemme asioita, joita haluamme toisen tietävän tai tekevän, on se silloin vaikuttamista.

Seuraava iso vaikuttamiskeino meillä jokaisella ovat eduskuntavaalit 2.4.2023. Nyt on aika etsiä se ehdokas, joka kannattaisi saada eduskuntaan ajamaan myös kuurosokeiden ja vaikeasti kuulonäkövammaisten asioita. Muista siis: **VAIKUTA ja ÄÄNESTÄ!**

Esko-setä

Kirjoittaja on monen yhdistyksen jäsen ■

Varapuheenjohtaja Sanna Paasonen esittäytyy

Teksti: Sanna Paasonen
Kuva: Suomen Kuurosokeat ry:n
kuva-arkisto

Viime syyskokouksessa minut valittiin parivuotiselle kaudelle varapuheenjohtajaksi. Ehkä osa teistä miettii, kuka oikeasti olen ja mitkä asiat ovat minulle tärkeitä järjestötoiminnan kannalta. Olen 44-vuotias Mikkelin paluumuuttaja, sillä olen tässä välissä asunut myös Jyväskylässä ja Helsingissä. Perheeseeni kuuluu myös viimeistä perusopetuksen vuosiluokkaa

käyvä kuuleva-näkevä poika, joka on ollut tuttu näky yhdistyksen vuosikokouksissa ja leireillä.

Olen syntymästään kuuro. 2000-luvun alkupuoliskolla yliopisto-opiskelun aikaan sokeuduin äkillisesti, mutta nykyään näen toisella silmällä hyvin vaihtelevasti ja oikeassa päänpuoliskossani on suunnilleen viisi vuotta

vanha sisäkorvaistute. Olen kasvanut kaksikielisessä ympäristössä, joten suomi ja suomalainen viittomakielet ovat äidinkieleni.

Nykyisessä kehitysyhteistyökoordinaattorin pestissä käytän myös englantia työkielenä. Toisena työnantajani on Evantia, jonka palveluksessa tulee kohta 10 vuotta täyteen. Nyt Evantialla teen erilaisia opetus-, käännös- ja asiantuntijatehtäviä.

Työn ohella opiskelen parhaillaan toiseen tutkintoon tähtäävässä koulutusohjelmassa eli kieliasiantuntijan maisteriohjelmassa, joka on edennyt nyt loppuvaiheeseen. Viime vuoden alussa sattuneen vakavan työtapaturman vuoksi opiskeluni on tauolla ja toivottavasti ensi syksynä pääsen aloittelemaan gradun parissa. Opiskelu on minulle tervetullut vastapaino työn ohella, jolloin saan hetkeksi pysähtyä pohtimaan syntyjä syviä ja kehittää näkemyksiä sekä työkaluja uusien tietojen valossa.

Järjestömaailma on ollut luonteva osa minuutta, sillä oma äitini oli myös järjestöaktivisti. Pienestä pitäen olin hänen mukanaan erilaisissa tapahtumissa. Tuntui luonnolliselta lähteä itsekin aikanaan mukaan järjestötoimintaan,

kuten Suomen Kuurosokeat ry:lle sokeutumiseni myötä. Istuin joitakin kausia yhdistyksen hallituksessa ja toimin edesmenneen puheenjohtaja **Seppo Jurvasen** aisaparina yhden kauden varapuheenjohtajana..

Tällä hetkellä istun myös kotikaupungin vammaisneuvostossa, Etelä-Savon järjestöneuvottelukunnassa ja toimin Mikkelin kuurojen yhdistyksen pitkäaikaisena puheenjohtajana.

Nyt Suomen Kuurosokeat ry:n varapuheenjohtajana haluaisin nostaa pienen yhdistyksemme entistä tunnettavamaksi ja näkyvämmäksi ja ettemme enää jäisi muiden aistivammaisjärjestöjen jalkojen alle. Samoin kehittäisin yhdistyksen kestäväää taloutta ja tehostaisin erityisammattiosaamista. Tavoitteena olisi huomioida asiakkaiden moninaisuus ja että työntekijöiden tiuha vaihtuvuus vähenisi. Lisäksi tukea nykyistä puheenjohtajaa työsään. Yhdessä olemme vahvempina eli yhdessä eteenpäin parempaa huomista!

Minuun saa ottaa yhteyttä joko tekstiviestitse tai sähköpostitse:

045 677 8244

sanna.paasonen@evantia.fi ■

Puheenjohtajan palsta

Tervehdys!

Kohta meillä kaikilla on kevättä rinnassa, sillä päivät ovat pidentyneet jo useilla tunneilla. Noin kuukauden kulluttua olemme huhtikuussa ja valmistaudumme vaaleihin. Kukin meistä voi hoitaa tärkeän kansalaisuusvelvollisuutensa joko ennakköänestyksessä tai äänestämällä varsinaisena vaalipäivänä.

Rahastojen käytöstä päätös

Hallitus piti ensimmäisen kokouksensa 31.1. ja käsitteli 20 pykälää. Hallituksen kokoonpano vahvistettiin ja todettiin, että hallituksen jäsen **Aarne Pirkola** jättää hallituksen, koska hänet

on valittu työntekijäksi yhdistykseen järjestöavustajaksi.

Hallitus vahvisti rahastojen käyttökohteet ja päätti myönnettävistä avustuksista vuodelle 2023. Vuoden 2023 edustukset ja työryhmiin nimetyt hallituksen edustajat ja toimihenkilöt hyväksyttiin.

Vierailuja kotimaassa ja ulkomailla

Helmikuussa osallistuin Uudenmaan kerhon avajaisiin Helsingin Kuuloyhdistyksen Helkan tuvalla. Lahdesa vierailin kuurosokeiden kerhossa ja kävin tervehtimässä jäseniä Oulun aluetapaamisessa. Toivottavasti Ouluunkin saataisiin oma kerho, sitä

suosittelen. Vierailullani pyrin kannustamaan jäseniä oman kerhon saamiseksi.

Lupasin teille helmikuun puheenjohtajan palstalla kertoa Viron kuurosokeista ja heidän tukiliitostansa eli Eesti Pimekurtide Tugiliit. Vierailin Tallinnassa 9.1. ja tapasin tällöin tukiliiton johtokunnan jäseniä sekä toiminnanjohtaja **Raissa Keskkülan**. Haastattelin Keskkülaa tukiliiton ja jäsenten toiminnasta.

Tukiliiton perustivat kuurosokeiden lasten vanhemmat vuonna 1994. Vuotta aikaisemmin järjestettiin Virossa ensimmäinen kuurosokeiden lasten ja vanhempien perhekurssi, johon osallistui viisi perhettä. Kouluttajina toimivat **Marjaana Suosalmi** ja **Inger Rodbröe**. Kuurosokeiden lasten vanhemmat ehdottivat, että Viroon tulisi saada oma organisaatio kuurosokeille.

Tukiliitossa on jäseniä 59 henkeä: aikuisia kuurosokeita 15, lasten vanhempia sekä tukijäsenet, joihin kuuluvat sekä työntekijät että perheenjäsenet. Viron Kuurosokeiden rahoitus tulee Viron Vammaisten ihmisten säätiöltä eli valtiolta (raha-automaattiyhdistyksen rahoituksena). Samoin liitto saa projektitukea Tallinnan kaupungilta ja USA:sta Viron avustuskomitealta projektitukea ja lahjoituksia.

Liitossa on vakinaisesti kolme työntekijää eli pedagogi, kirjanpitäjä ja toiminnanjohtaja. Määräaikaisilla

työsopimuksilla yhdistyksessä on työssä sosiaalityöntekijä, erityisopettaja, liikkumistaidonohjaaja, fysioterapeutti, kommunikaatio-ohjaaja sekä viittomakielen tulkki. Suurin osa tukiliiton työstä käsittää lasten ja perheiden kanssa toimimista. Tukitoimet ja ohjaus aloitetaan varhaisessa vaiheessa lapsen ja perheen kanssa heti kun Tallinnan lastenkliniikka ilmoittaa näkö-/kuulovammaisen lapsen syntymisestä.

Varhaiskuntoutus tapahtuu usein lapsen kotona. Toiminnan avuksi saadaan USA Hilton/Perkins -projektin koulutusmateriaalia. Aikuisten kuurosokeiden toiminta on aloitettu johtavan aluesihteerin **Terhi Pikkujämsän** esityksestä ja tuella vuonna 1994. Aikuisille järjestetään kursseja ja tapauksia.

Viron Kuurosokeat kiittävät Suomen Kuurosokeat ry:tä seuraavasti: "Yhdistys on ollut meille suureksi avuksi kuurosokeus- ja näkövammaistyössä toimintaa kehitettäessä. Olemme sydämestämme kiitollisia kaikesta tuesta! Muistamme aina Suomen avun." ■

Eestin kuurosokeiden tukiyhdistyksen logo. Nettisivut löydät osoitteesta: <https://www.pimekurdid.ee/>

Haluatko tukea toimintaamme?

- tule mukaan vapaaehtoistoimintaan
- tee kertalahjoitus
- tee testamenttilahjoitus
- tee merkkipäivälahjoitus
- tee säännöllinen kuukausilahjoitus

Tili: FI56 5541 2820 0125 82, OKOYFIHH

Rahankeräyslupa: RA/2021/1740 on voimassa 1.1.2022 alkaen toistaiseksi koko Suomen alueella Ahvenanmaata lukuun ottamatta.

Kysy lisätietoja Janikalta: janika.lanne@kuurosokeat.fi tai 040 651 2511

